

Společné prohlášení Farmaceutických fakult v České republice

Farmaceutická fakulta Masarykovy univerzity a Farmaceutická fakulta Univerzity Karlovy jsou jedinými institucemi v České republice, které poskytují vzdělání v magisterském studijním programu farmacie. Absolvent tohoto studia, tedy farmaceut, je v souladu s českou i evropskou právní úpravou připraven na výkon regulovaného zdravotnického povolání a pokud toto povolání vykonává, je zařazen mezi „lékařské“ zdravotnické pracovníky (lékař, zubní lékař, farmaceut).

Vzhledem k tomu, že nám záleží na rozvoji celého oboru farmacie, podporujeme posílení postavení farmaceutů ve všech segmentech zdravotnického systému, včetně rozšiřování kompetencí farmaceutů v lékárnách a vítáme otevření tohoto tématu na nejrůznějších fórech.

Kompetence farmaceutů vyplývají ze zákona 95/2004 Sb., bližší charakteristiku jejich odborných pracovních činností při poskytování lékárenské péče uvádí zákon 372/2011 Sb. v § 5, písmeno i (v aktuálním znění, zkráceno):

„...zajišťování, příprava, úprava, uchovávání, kontrola a výdej léčiv, s výjimkou transfuzních přípravků a surovin pro výrobu krevních derivátů podle zákona o léčivech, laboratorních chemikálií, zkoumadel, dezinfekčních přípravků, a dále zajišťování, uchovávání, výdej a prodej zdravotnických prostředků podle zákona o zdravotnických prostředcích, zajišťování, uchovávání, výdej a prodej potravin pro zvláštní lékařské účely; v rámci této péče je dále poskytováno poradenství, konzultační služby a další služby v oblasti prevence a včasného rozpoznávání onemocnění, podpory zdraví a posuzování a kontrola účelného, bezpečného a hospodárného užívání léčivých přípravků a postupů s tím spojených.“

Některé z možností všeobecnějšího rozšíření kompetencí, které již ale jsou v obecné rovině v zákoně definovány, představil v rozhovoru i předseda spolku Mladí lékárníci, Mgr. Lukáš Malý ([Rád bych věřil tomu, že lékárník v Česku není vnímán jako prodavač krabiček, říká Lukáš Malý ze spolku Mladých lékárníků - Zdravotnický deník \(zdravotnickydenik.cz\)](#)). Jednou z těchto rozšiřujících se kompetencí může být i sezónní očkování dospělých o kterém probíhají diskuze mezi Českou lékárnickou komorou a Českou vakcinologickou společností. Jedná se o model, který funguje ve více evropských zemích a nebyly dokumentovány závažné důsledky pro pacienty. Jsme si vědomi, že jde o komplexní téma, a proto vyzýváme k racionální všeobecné diskusi, včetně zapojení farmaceutických fakult jako hlavních aktérů vzdělávání farmaceutů.

S ohledem na výše uvedené vyjadřujeme nesouhlas s výroky o „nedostatečném vzdělání farmaceutů k poskytování zdravotních služeb“ nebo s tvrzením, že farmaceut nemá „znalost všech klinických souvislostí i možných komplikací“ jak bylo uvedeno v článku „Sečteno a podtrženo. Kompetence lékárníků jsou dostatečné, shodují se šéfové lékařských sdružení“ z 4. 3. 2024 ([Sečteno a podtrženo. Kompetence lékárníků jsou dostatečné, shodují se šéfové lékařských sdružení - Zdravotnický deník \(zdravotnickydenik.cz\)](#)).

Z pozice farmaceutických fakult garantujeme, že pregraduální vzdělání farmaceutů je plně v souladu s aktuálně platnou evropskou směrnicí i českými zákony a dochází v něm v posledních letech k velké „klinizaci“ a jeho zaměření na pacienta. Dokladem je velké posílení disciplín orientovaných na pacienta (např. klinická farmacie, farmaceutická péče, farmakoepidemiologie a bezpečnost terapie). Obdobně je tomu i v případě specializačního vzdělávání lékárníků, kde se také výrazně v posledních letech proměnila jeho podoba s důrazem na výše uvedené.

Z těchto důvodů nesouhlasíme s vyjádřeními zástupců Sdružení praktických lékařů a Sdružení ambulantních specialistů, že curriculum farmacie je překážkou k poskytování určitých služeb v lékárnách (zde zmiňováno očkování a screeningy). Oba pány předsedy i další odbornou veřejnost zveme k návštěvě našich fakult a k diskusi nad změnami ve vzdělávání farmaceutů, které nastaly v posledních letech a budou se i s ohledem na další doporučení evropské směrnice dále vyvíjet s důrazem na posílení disciplín orientovaných na pacienta, což by mělo být následně reflektováno i v kompetencích farmaceutů.

Vedení Farmaceutické fakulty Masarykovy univerzity a Farmaceutické fakulty Univerzity Karlovy